

Διάλογοι εν μέσω γενικευμένης ασυνεννοησίας ή σιωπής

Τάσος Μπίρης - 11/05/2020

Ως στοιχειώδη υπενθύμιση της ανάγκης για τον απόντα -και από το περιοδικό «Archetype»- **διάλογο**, να γράψω δυο λόγια για το πρόσφατο δυνατό αλλά και διδακτικό άρθρο του Ανδρέα Γιακουμακάτου, περί των τελευταίων αρχιτεκτονικών διαγωνισμών της trendy διεθνούς και εντόπιας επικαιρότητας. (βλ. Α.Γ. «Τα αντανακλαστικά του οπορτουνισμού» 29-04-2020, [ΕΛΩ](#)).

Έχει σημασία ότι ο συγγραφέας, έγκυρος γνώστης και δάσκαλος της «Θεωρίας και Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής ως Τέχνης (και όχι μόνο)», επανειλημμένα αναδεικνύει τη ζωντανή διδακτική ιδιότητα του διαλόγου και της συν-εννόησης μεταξύ των αρχιτεκτόνων και των μη αρχιτεκτόνων πολιτών, ως πρωτεύουσα κοινωνική και πολιτισμική αξία. Και τούτο, σε αντίθεση με τον -επίσης κατά Γιακουμακάτο- υπεραισθητικοποιημένο σημερινό λόγο που κυριαρχεί, ή την απόλυτη σιωπή, που, όπως πιστεύω, είναι σε μεγάλο μέρος της ένας κεκαλυμμένος τρόπος να «σκοτώνεις με το γάντι».

Από πλευράς μου σημειώνω, ότι το ξαναζωντάνεμα ειδικά του **κριτικού** διαλόγου για τον αρχιτεκτονικό

χώρο, που θέλω και εγώ να ενισχύσω με το παρόν κείμενο (όπως και με άλλα που έχω διατυπώσει τον τελευταίο καιρό εκτός Archetype), είναι απολύτως απαραίτητο σε αυτήν την περίοδο των εντυπωσιακών και φαντασιακών προσωπικών μονολόγων.

Γιατί, μέσω αυτού, ενδέχεται να ζωντανέψει και η -υποτιμημένη- πα- θεώρηση της αρχιτεκτονικής, ως διαρκώς εν δράσει **ανθρωποκεντρικό** πεδίο δημιουργίας, που γεννά δική του ιστορία.

Γι' αυτό, πιστεύω ότι ένας καλός ή κακός διάλογος (ή ακόμη χειρότερα η συνεχής απουσία διαλόγου) για την αρχιτεκτονική έχει ανάλογη διδακτική επίδραση, όχι μόνο στην ατομική ή συλλογική αντίληψη της κοινότητας των αρχιτεκτόνων για την τέχνη τους (που συνήθως προορίζουν για τους άλλους), αλλά και στην ατομική ή συλλογική αντίληψη αυτών των «άλλων» -δηλαδή των μη αρχιτεκτόνων πολιτών- για τον δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο που καθημερινά, ηθελημένα ή αθέλητα, βιώνουν.

Εξ ου και το αγεφύρωτο χάσμα γενικευμένης ασυνεννοησίας που επικρατεί ανάμεσα στις δυο κοινότητες, αλλά και μέσα στην καθεμία από αυτές.

Δεν είναι, λοιπόν, εύκολο νομίζω, με μόνο τον γόνιμο διάλογο (έστω και αν σήμερα αυτός λειτουργούσε), η ασυνεννοησία να πάψει να υπάρχει ή έστω να μειωθεί σημαντικά.

Τουλάχιστον, ίσως βοηθά κάπως να καταλάβουμε μέσω ενδοσκόπησης και αυτοκριτικής -ακόμη και ως μοναχικές οντότητες- ότι γενικά, τόσο το «εκάστοτε θεωρούμενο καλό» όσο και το «εκάστοτε θεωρούμενο κακό», στις ποικίλες εκφάνσεις τους, είναι αποτελέσματα αντίρροπων τάσεων του σκέπτεσθαι και του πράττειν, που ως **ζεύγος** γεννούν την **κίνηση**, αυτό το πρωτογενές αναγκαίο στοιχείο της ζωής.

Οπότε, ως **συλλειτουργούσες** δυνάμεις ας μην μας τρομάζουν, ούτε η μια ούτε η άλλη(!). Η αναλογία μεταξύ τους είναι που μετράει σε αυτές τις περιπτώσεις. Για να παίρνουμε έτσι θάρρος και να επιμένουμε όλοι μαζί (όπως παραστατικά δείχνει η εικόνα της «Κραυγής»!!) ...

Εισαγωγική εικόνα: Ed. Munch. Η κραυγή. Πηγή: <https://www.artigo.gr/people/kraygi-munch>